

Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi, modern Türk sanat tarihine ışık tutmaya devam ediyor.

*Çalışmalarını farklı deneylerle şekillendiren Selim Turan'ın
“TEZ-ANTİTEZ-SENTEZ” sergisi SSM’de.*

Selim Turan sergisi SSM’de.

Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi (SSM), 15. yılında; Sabancı Holding’in katkıları ve İstanbul Üniversitesi işbirliğiyle Türk ressamlarını ağırlamaya ve Türk sanat tarihine ışık tutmaya devam ediyor. Türk sanat tarihinin önemli isimlerinden ressam, heykeltıraş Selim Turan (1915-1994), “TEZ-ANTİTEZ-SENTEZ” başlıklı sergisiyle 30 Mayıs’ta SSM’de sanatseverlerle buluşuyor.

Küratörlüğünü Dr. Necmi Sönmez’in yaptığı “Selim Turan. Tez-Antitez-Sentez”, aynı zamanda sanatçının uzun bir zaman sonra gerçekleştirilen ilk kişisel sergisi olma özelliğini taşıyor. Sergide yer alan eserlerin büyük bir kısmı, sanatçının seramik sanatçısı eşi Şahika Turan tarafından 2003’te İstanbul Üniversitesi’ne bağışlanan Selim Turan Koleksiyonu’ndan seçildi.

1947’den vefatına kadar hayatını Paris ile İstanbul arasında sürdüren Selim Turan’ın sergide bulunan 100’ü aşkın eseri, onun her iki kentin kültür ortamından aldığı esinin izlerini taşıyor. Sergide, Turan’ın eserlerinin yanı sıra onunla aynı dönemde Paris’te yaşayıp üreten sanatçılardan Hakkı Anlı, Nejad Devrim, Ferit Işcan, İlhan Koman, Mübin Orhon ve Fahrelnissa Zeid’in eserleri de yer alıyor. Selim Turan’ın yakın ilişki içinde olduğu Paris sanat ortamı, 1947-1960’ta bu şehirde bulunan önemli ressamlardan Jean Bazaine, Henri Goetz, Léon Zack, Natalia Dumitresco ve Alexander Istrati’nin eserleriyle yansıtılıyor.

Sergi, Selim Turan’ın 1935’te Akademi’de başlayıp yoğunluklu olarak Paris’te sürdürdüğü sanat üretiminden örnekleri kavramsal bir çerçevede bir araya getiriyor. Hem yaşamında hem de sanatında Doğu ve Batı kültürleri arasında köprüler kurmayı başaran sanatçının üretimi, sergide “tez, antitez, sentez” kavramları kapsamında değerlendiriliyor.

SSM Müdürü Dr. Nazan Ölçer sergiyle ilgili, “SSM olarak Türk sanat tarihinin önemli isimlerinden Feyhaman Duran ile başladığımız yolculuğa yine çalışmalarlarıyla bir döneme ışık tutan ressam ve heykeltıraş Selim Turan ile devam etmekten büyük mutluluk duyuyoruz. Her iki sanatçının da eserlerinin eşleri tarafından İstanbul Üniversitesi’ne bağışlanması ve İstanbul Üniversitesi’nin de bu

eserleri SSM'ye güvenerek sanatseverlerle buluşturmamız için bize teslim etmesi iş bizler için ayrı bir gurur kaynağı. Selim Turan'ın bir sanatçı olarak en önemli özelliği, eserlerinin anlaşılıp anlaşılmayacağına dair endişelerini hiçbir zaman üretimine yansıtmayarak son sözü daima izleyiciye bırakması olmuştur. Sanat tarihinde geleneksel olarak kullanılan öğrencilik, araştırma, olgunluk dönemi gibi kategoriler kapsamında değerlendirilemeyecek bir üretime sahip olan Selim Turan, figüratif, gerçekçi, soyut ve imgesel ifade biçimlerini denediği sanat hayatında daima izleyenin belleğinde sorular uyandırmayı hedeflemiştir. Biz de, Dr. Necmi Sönmez'in küratörlüğünde yaptığımız sergide, ziyaretçilerle hem sanatçının da sanat hayatı boyunca 'tez-antitez-sentez' üçlemesi eşliğindeki kurgusuyla eserlerini buluşturmaya hem de modern Türk sanatının 2. Dünya Savaşı'ndan sonraki dönemi hakkında, tam da Turan'ın yaptığı gibi farklı bir bakış açısıyla yorumlamalarına olanak sağlamayı istedik" dedi.

Türk sanat tarihinin değerli isimlerinden ressam, heykeltıraş Selim Turan'ın "TEZ-ANTİTEZ-SENTEZ" isimli sergisi ile ilgili olarak açıklama yapan İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mahmut Ak, "Sergide yer alan eserlerin büyük bir kısmı, sanatçının seramik sanatçısı eşi Şahika Turan tarafından İstanbul Üniversitesi'ne bağışlanan Selim Turan Koleksiyonu'ndan oluşuyor. İstanbul Üniversitesi olarak büyük emeklerle oluşturulan ve üniversitemizin koruduğu bütün koleksiyonları dünya kültür mirasına kazandırmayı hedefliyoruz. İstanbul Üniversitesi Selim Turan Koleksiyonları da bu anlayışın önemli bir sonucudur. İstanbul Üniversitesi'nin sanata, sanatçıya, kültürel mirasa ve işbirliğine verdiği değeri ortaya koyan bu sergi Türk resim tarihine ilgi duyanlar ile araştırmacılar için önemli bir kaynak teşkil edecek" ifadelerini kullandı.

Sabancı Holding CEO'su Mehmet Göçmen "Topluluk olarak ekonomik kalkınma ve sosyal kalkınmanın her zaman birlikte mümkün olduğuna inandık. Sanat insanı ve toplumları zenginleştirir. O nedenle biz de insanımızın hayata daha olumlu pencereden, daha yapıcı bir ruh haliyle bakabilmesi için daha büyük bir motivasyonla kültür sanat yatırımlarımıza devam ediyoruz. Bugün de yine kendi değerlerimize sahip çıkarak bu topraklarda yetişen bir sanatçının eserlerinin ilk kez Türk halkıyla buluşmasına destek olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz" diyerek düşüncelerini ifade etti.

Serginin küratörü Dr. Necmi Sönmez ise "Selim Turan'ın 'Tez-Antitez-Sentez' başlıklı sergisinde sanatçının 100'den fazla resim, heykel ve baskı çalışması izleyiciyle buluşuyor. Bu sunum, Turan hakkında gerçekleştirilen en kapsamlı sergi olması itibarıyla ayrı bir önem taşıyor. Türk sanat tarihinin önemli isimlerinden biri olan Turan, 1947'den vefatına dek Paris'le İstanbul arasında yaşayarak, her iki kentin kültür ortamından etkilenerek fazla bilinmeyen görsel deneylere girmişti. Sergi, bu görsel deneyleri ilk kez ortaya çıkardığı gibi, sanatçının gün ışığına çıkmamış birçok çalışmasını da deneysel bir yaklaşım açısıyla tartışmaya açmayı da hedefliyor" dedi.

Turan'ın sergide yer alacak eserleri, dönemsel birliktelikleri ve kavramsal arayışında tuttukları yer gözetilerek sınıflandırılıyor. Bölüm başlıklarının, sanatçının severek okuduğu ve etkilendiği tasavvuf düşünürü Feridüddin Attar'ın *Mantıku't-Tayr* kitabından alıntılarla adlandırıldığı sergi, “*Bu yol kaç fersah?*”, “*İnsan burada halden hale girer*”, “*Biliyorsun ki kapı kapalı. Yürü o kapalı kapıya var*”, “*Biri diyordu ki, anahtarı kaybettim*” ve “*Sır denizine kavuştum, yok oldum*” bölümlerinden oluşuyor. Sanatçının 1980-1994'te gerçekleştirdiği hareketli heykellerin özel bir sergileme eşliğinde sunulacağı “Selim Turan. Tez-Antitez-Sentez” sergisi, 13 Ağustos'a kadar SSM'de devam ediyor.